

DIGITAALINEN ESITTELY, OPETUS JA OHJAUSKANSIO

Keuruun pelastuslaitos

Petri Huikkonen
Jouni Kujala
Heini – Ilona Raaska

Toiminnallinen opinnäytetyö
Toukokuu 2009

**JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU**

Hyvinvointiyksikkö

Tekijä(t) HUIKKONEN, Petri KUJALA, Jouni RAASKA, Heini - Ilona	Julkaisun laji Opinnäytetyö	
	Sivumäärä 36	Julkaisun kieli Suomi
	Luottamuksellisuus ☐ Salainen _____ saakka	
Työn nimi DIGITAALINEN ESITTELY, OPETUS JA OHJAUSKANSIO Keuruun pelastuslaitos		
Koulutusohjelma Hoitotyön koulutusohjelma		
Työn ohjaaja(t) PAALANEN, Kaisu & PALOVAARA, Marjo		
Toimeksiantaja(t) Keski-Suomen aluepelastuslaitos Keuruun paloasema		
Tiivistelmä Pelastuslaki velvoittaa väestönsuojeluun. Väestön koulutus erilaisiin tilanteisiin varautumalla kuuluu yhtenä osana väestönsuojelua. Tällä voidaan ehkäistä vaaroja ja onnettomuuksia. Opetus- ja ohjaustilanteet ovat osa turvallisuuskoulutusta. Toiminnallisen opinnäytetyön tarkoituksena oli tehdä Keski-Suomen aluepelastuslaitoksen Keuruun toimipisteeseen digitaalinen esittely-, opetus- ja ohjauskansio lasten ja nuorten opetus ja ohjaustilanteisiin. Kansiota tehtiin digitaalinen tiedosto, joka on opetusmuotona lisääntymässä. Digitaalinen tiedosto voi olla cd-romilla, muistitikulla tai internet sivustolla. Keskeisenä ajatuksena oli oppimisaihion monikäyttöisyys, helppo jakaminen ja vaivaton päivittäminen. Digitaalinen esittely-, opetus- ja ohjauskansio jaettiin oppimisaihioihin. Pääkansio tarkastelee ja esittelee Keuruun Pelastuslaitosta ja organisaatiota. Alakansiot käsittelevät Keuruun pelastuslaitoksen toimintaa, henkilöstöä ja työskentelyä. Alakansiot ovat jaettu ikäryhmille sopiviksi, päiväkotiryhmät ja koululaisryhmät. Tämä mahdollistaa oikein suunnatun opettamisen eri-ikäisille kansalaisille. Kansioissa on lähinnä valokuvia ja videointia Keuruun Pelastuslaitoksesta, tiloista, henkilöstöstä ja kalustosta. Kuvamateriaali luo rungon yhdenmukaiselle opettamiselle, antaen luovuutta opettajalle ja tukea opettamiseen. Oppimisaihioihin on liitetty Pelastustoimen verkkosivujen internet linkkejä. Näitä voidaan käyttää opetuksen tukena. Toiminnallisen opinnäytetyön tavoite on opetuksen laadun parantaminen ja kansalaisten turvallisuustietouden lisääminen. Myöhemmin opinnäytetyön toimivuutta voitaisiin tarkastella tekemällä kartoitus digitaalisen esittely-, opetus- ja ohjauskansion toimivuudesta.		
Avainsanat (asiasanat) Pelastuslaitos, opettaminen, ohjaaminen, digitaalinen, oppimisaihio, toiminnallinen opinnäytetyö		
Muut tiedot Digitaalinen tiedosto Keuruun pelastuslaitoksella		

Date

5.5.2009

<p>Author(s) HUIKKONEN, Petri KUJALA, Jouni RAASKA, Heini - Ilona</p>	<p>Type of Publication Bachelor's Thesis</p>	
	<p>Pages 36</p>	<p>Language Finnish</p>
	<p>Confidential ☐ Until _____</p>	
<p>Title DIGITAL INTRODUCTION, EDUCATION AND GUIDANCE FOLDER Keuruu's rescue department</p>		
<p>Degree Programme Degree programme in nursing</p>		
<p>Tutor(s) PAALANEN, Kaisu & PALOVAARA, Marjo</p>		
<p>Assigned by Central Finland's area rescue department Keuruu's firehouse</p>		
<p>Abstract Rescue law obligates in civil defense. One thing on civil defense is how to educate population in a different kind of situations. Furthermore, this way, we can avoid hazards and accidents. Training and guidance are one part of safety education.</p> <p>Making functional thesis purpose was to make digital introduction, education and guidance folder to teach and guide children and teenagers in A Central Finland rescue department district in Keuruu. Folder was made in digitals, because its population in teaching is growing. Digital file can be in CD-ROM, memory stick or in Internet website. The main idea was how it would be multipurpose, easy to share and how easy it would be to update. The Digital introduction-, teaching- and guidance folder was shared in different area files. Main file examines and introduces Keuruu's rescue department and organization. Lower files deals Keuruu's rescue departments personnel, how they work and act. Lower files are divided to suit different age groups, kindergartens and school children. This allows right directed teaching to a citizen that is different ages. The folders mainly contain pictures and videos of equipments, personnel and environment of Keuruu's rescue department. Footage makes consistent with learning, gives the teacher creativity and support for teaching. Area files have been included links of rescue website. These can be used to support the teaching. Functional thesis aim is approving teaching and knowledge of citizen safety.</p> <p>Theses functionality could be examined by making survey of digital introduction, teaching and guidance folder later on.</p>		
<p>Keywords Rescue department, teaching, guidance, digital, teaching file, functional theses</p>		
<p>Miscellaneous Digitals folder is in Keuruu's rescue department</p>		

SISÄLTÖ

1 DIGITAALINEN ESITTELY-, OPETUS-, OHJAUSKANSIO TUEKSI LASTEN- JA NUORTEN OPETUS- JA OHJAUSTILANTEISIIN	2
2 PELASTUSLAITOKSEN TOIMINTA-SEKTORIT JA YHTEISTYÖKUMPPANIT	4
2.1 Pelastustoimen tehtävät	6
2.2 Pelastustoimen väestönsuojelu.....	6
2.3 Keski-Suomen pelastuslaitos	7
2.4 Sairaankuljetus.....	8
2.5 Pelastustoimen yhteistyökumppanit	9
4 OPETTAMINEN JA OPPIMINEN.....	11
4.1 Ohjaaminen	14
4.2 Lasten opetus- ja ohjaus	16
4.3 Nuoruusikäisten opetus ja ohjaus	19
5 OPINNÄYTETYÖN TAVOITE JA TARKOITUS	21
6 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS.....	25
7 POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET	29
LÄHTEET.....	32
LIITTEET.....	35
Liite 1. Opinnäytetyön yhteistyösopimus.	35

1 DIGITAALINEN ESITTELY-, OPETUS-, OHJAUSKANSIO TUEKSI LASTEN- JA NUORTEN OPETUS- JA OHJAUSTILANTEISIIN

Terveystieteiden alalla tai pelastusalalla työskentelevältä vaaditaan vahvaa osaamista ja ammattitaitoa. Ammattihenkilöstön tulee antaa terveyden edistämistä, johon sisältyy opetus ja ohjaus kaikille kansalaisillemme. Kansalaisen tulee tietää ja osata tietyt perusteet pelastusalan toiminnasta ja organisaation toimintamalleista. Joita ovat onnettomuuksien ehkäisy, ensiaputaidot ja hätänumeroon soittaminen. Kansalaisten turvallisuuteen liittyvät tietyt peruseräpäät. Pelastusalan ja sen henkilöstön tehtävänä on antaa kansalaisillemme valistusta, ohjausta ja neuvontaa. (Pelastustoimi 2009a.)

Puolimatkan (2002, 20) mukaan edellytyksenä hyvälle yhteiskunnalle on kansalaisten aktiivinen osallistuminen. Ihmiselle on hyväksi omata laajat yleistiedot. Se mahdollistaa käsityksen tietokokonaisuuksista ja järjestelmistä. Olisi tarkoituksenmukaista saada oppilas ymmärtämään tosiasioiden keskinäiset suhteet. Opetettavan asian sisäistyttyä, vaikuttaa tämä oppilaan tapaan tarkastella asioita. Opettaja tulee vaihtelevin menetelmin edesauttaa tietokokonaisuuden ymmärtämisessä, jolla myös pidetään yllä kiinnostusta aiheeseen. Ihmiselle uusi tieto on hyvä muokata jo olemassa olevan tiedon varaan.

Digitaalinen esittely-, opetus- ja ohjauskansio edistää pelastusalan henkilöstön yhdenmukaista opetus-, ohjaus- ja valistustyötä lapsille ja nuorille. Digitaalisuutensa ansiosta opetus ja ohjaus kansiota voidaan muokata ryhmän tarpeille sopiviksi. Tällöin voidaan huomioida opettavan ryhmän ikä ja opetuksen tavoitteellisuus. Digitaalinen opetusmateriaali tukee työntekijää opettamaan ryhmälle oikein suunnattuja asioita. Jolloin kansalaiset saavat valistusta, ohja-

usta ja neuvontaa onnettomuuksien ehkäisystä, pelastusalan toiminnasta ja organisaatiosta. (Keränen & Penttinen 2007, 6; Pelastustoimi 2009a.)

Opinnäytetyömme aiheena on Digitaalisen esittely-, opetus- ja ohjauskansion tekeminen Keski-Suomen aluepelastuslaitokselle Keuruun toimipisteeseen. Keuruun Pelastuslaitoksella ei ollut aiemmin kattavaa opetus ja ohjauspakettia vierailville kansalaisryhmille. Keuruun Pelastuslaitos tarjosi meille mahdollisuutta tehdä opinnäytetyönämme pelastuslaitoksen digitaalisen esittelykansion palvelemaan heidän tarpeitaan. Aineistoa on kerätty kuvaamalla Keuruun Pelastuslaitosta, kalustoa ja henkilöstöä työtehtävissään. Opetuksessa käytettävää materiaalia on linkitetty digitaaliseen esittely-, opetus- ja ohjauskansioon opetuksen tukemiseksi. Näitä opetusmateriaaleja sähköisesti tarjoavat muun muassa Pelastustoimen web-sivut.

Opinnäytetyömme on toiminnallinen opinnäytetyö. Tavoitteena on toiminnan järjeistäminen ja ohjeistaminen, konkreettisella tuotoksella. Tuotos on käyttöön tarkoitettu ohje tai opastus. Tuotos tehdään kohderyhmän mukaan esimerkiksi cd-rom, kotisivut, järjestetty näyttely tai tapahtuma. Tärkeänä pidetään toiminnallisen opinnäytetyön käytännössä tapahtuvaa toteutusta ja siitä tehtävää raporttia. Toiminnallinen opinnäytetyö vaatii yleensä tekijöiksi useamman opiskelijan. Toteutus ja opinnäytetyön monitasoisuus ovat laajoja kokonaisuuksia. (Vilkkä & Airaksinen 2004, 9, 55.)

Vilkkä & Airaksinen (2004) viittaavat Toiminnallinen opinnäytetyö teokseen Eskola & Suorannan (1996) näkemukseen siitä, että toiminnallisessa opinnäytetyössä käytetään tutkimuskäytäntöjä vähemmän, kuin tutkimuksellisessa opinnäytetyössä (Vilkkä & Airaksinen 2004, 57). Tutkimusaineistoa

saadaan puhelinkeskusteluista tai paikanpäällä olemalla. Tämä tarkoittaa asi-
antuntijoiden haastatteluja. (Vilkkä & Airaksinen 2004, 58.)

Toiminnallisen opinnäytetyön teko työelämästä tukee ammatillista kasvua.
Tätä kautta olemme voineet nähdä omien tietojen ja taitojen riittävyyden työ-
elämään ja nähdä sen vastaavan työelämän tarpeita. (Vilkkä & Airaksinen
2004, 17.)

2 PELASTUSLAITOKSEN TOIMINTA- SEKTORIT JA YHTEISTYÖKUMPPANIT

Valtion ylimmistä elimistä ja valtionhallintajärjestelmästä muodostuva Suo-
men julkishallinto pitää sisällään aluehallinnon, keskushallinnon ja valtion
paikallishallinnon. Ministeriöt, valtion virastot ja laitokset kuuluvat valtion-
hallintoon. Osaksi julkista hallintoa on kunnallinen itsehallinto, joka antaa
kunnalle mahdollisuuden päättää itse omista asioistaan. Julkistenpalvelujen
tuottamista kunnissa johtavat lautakunnat, jotka kunnanvaltuusto valitsee.
Ministeriöt omilla toimialoillaan tekevät asioiden toimeenpanoja, jolloin
eduskunnan säätämiä lakeja toteuttaa hallitus. Kuntien ja valtion välinen suh-
de ovat tärkeä osa Suomen julkishallintoa. (Pelastustoimi 2009a.)

Suomessa olevat alueelliset pelastuslaitokset, joita ylläpitävät kunta ja valtio
vastaavat pelastustoimen tehtävistä. Kehittämistoimintaa pelastustoimella
rahoittaa valtio. Määrärahat alueellinen pelastustoimi saa kunnalta, siltä kun-
nalta mihin valtio on sen osoittanut. Toiminta ja talousprosessit tapahtuvat
hallituksen antamien toimintalinjojen kautta. Ohjaus ja valvonta pelastushal-
linnon virastoissa ja laitoksissa kuuluu sisäasianministeriölle. Siksi yhteistyö

on tiivistä sisäasianministeriöllä ja kuntien pelastuslaitosten kanssa. Lääninhallitus valvoo ja ohjaa sisäasianministeriön kanssa kunnallista pelastustointia. Tätä voidaan nimittää informaatio-ohjaukseksi. Lääninhallitus huolehtii sisäasianministeriön ohjeiden mukaisesti palvelutavoitteiden toiminnasta ja toteutuksesta. Palvelutavoitteiden toimintaa ja toteutusta arvioidaan tulosneuvotteluissa, joihin lääninhallitus ja ministeriö osallistuvat. Tästä raportoidaan lääninhallituksen peruspalvelujen arviointiraporteissa. Kunnan tulee pystyä toteuttamaan annettua tehtäväänsä, peruspalvelua, jotka kuuluvat jokaiselle kansalaiselle. Lääninhallituksen on seurattava sen toteutumista. Valvonta ja tarkastukset kuuluvat myös lääninhallitukselle. (Pelastustoimi 2009a.)

Pelastustoimi on laatinut strategian vuoteen 2015. Strategia hyväksyttiin vuonna 2007. Keskeisenä tavoitteena on saada yhteinen perusta pelastusalan pitkäjänteiselle kehittämiselle. Pääasiana on onnettomuuksien ehkäisy, henkilöstön toiminta, suuronnettomuuksiin ja poikkeusoloihin varautuminen. Pelastustoimen strategiassa mainitaan tutkimus ja kehittäminen pelastustoimessa. Toteuttamisohjelma vaatii hankkeita ja toimenpiteitä, johon tarvitaan erilaisten yhteistyötahojen osallistumista. Toiminta suunnitellaan yksityiskohtaisesti pelastustoimen toiminta ja taloussuunnitelmassa. Jolloin pelastustoimen toiminnassa tulee huomioida eri yksiköiden toiminnan suunnittelu. (Pelastustoimi 2009b.)

Strategia vuoteen 2015 sisältää vision. Tavoitteena on, että Suomessa on hyvä turvallisuuskulttuuri ja tehokkain pelastustoimi Euroopassa. Tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan yhteiskuntaa. Jolloin jokaisen kansalaisten tulee ottaa vastuuta turvallisuudesta. Pelastustoimella tulee olla osaava ja motivoitunut henkilöstö. Tällä kaikella ehkäistään onnettomuuksia ennakolta. (Pelastustoimi 2009b.)

2.1 Pelastustoimen tehtävät

Pelastustoimen tulee ylläpitää pelastustoimen tehtäviä varten pelastustoimen järjestelmää. Sen tarkoituksena on huolehtia pelastustoimialaan kuuluvasta valistuksesta ja neuvonnasta sekä toimia asiantuntijana pelastustointa koskevissa asioissa. Pelastusviranomaisille kuuluu onnettomuuksien ehkäisy ja vahinkojen rajoittaminen sekä palotarkastukset. Pelastustoimi huolehtii pelastustoimintaan kuuluvista tehtävistä. Johon kuuluvat osaltaan väestönsuojeluun liittyvät tehtävät ja sen edellyttämä ylläpito valmius. Pelastustoimen tehtävä on yhteen sovittaa eri viranomaisten ja pelastustoimeen osallistuvien muiden tahojen toimintaa ja huolehtia osaltaan pelastustoimen henkilöstön kouluttamisesta. (Pelastustoimi 2009c.)

Kunnat vastaavat pelastustoimesta yhteistoiminnassa valtioneuvoston määräämällä alueella ja pelastuslaitokset taas hoitavat pelastustoimen tehtävät. Vapaaehtoiset palokunnat, laitospalokunnat ja tehdaspalokunnat osallistuvat pelastustoimen tehtävien hoitamiseen oman alueensa pelastuslaitoksen kanssa, sopimuksen mukaisesti. (Pelastustoimi 2009d.)

2.2 Pelastustoimen väestönsuojelu

Pelastustoimista vastaavat alueellaan alueelliset pelastuslaitokset, joita on 22. Väestönsuojelu sisältää ihmisten ja omaisuuden suojaamisen, yhteiskunnan toimintojen kannalta tärkeiden virastojen, laitosten ja tuotantolaitosten toiminnan turvaamisen sekä pelastustoiminnan poikkeusoloissa sekä niihin varautumisen. (Pelastustoimi 2009e.)

Keski-Suomen pelastuslaitoksen väestönsuojelutehtäviin kuuluu normaaliaikana häiriötilanteita ja poikkeusoloja koskeva suunnittelu ja koulutus, väes-

tönsuojien rakentamisen ja kunnossa pysymisen valvonta, johtaminen ja hälytysjärjestelmien ylläpito sekä varautuminen evakuointeihin, pelastustoimintaan, ensiapuun, väestön huoltoon sekä raivaus- ja puhdistustoimintaan tarvittaessa yhteistyössä kunnan muiden toimialojen kanssa. (Pelastustoimi 2009e.)

Väestönsuojelu perustuu suurelta osin pelastuslakiin ja -asetukseen, valmiuslakiin ja sisäasiainministeriön ohjeisiin. Valtioneuvosto ohjaa pelastustointia hallitusohjelmaan sisältyvien tavoitteiden ja valtioneuvoston hyväksymien periaatepäätösten avulla. (Pelastustoimi 2009a.)

2.3 Keski-Suomen pelastuslaitos

Keski-Suomen pelastuslautakunnan alainen liikelaitos on nimeltään Keski-Suomen pelastuslaitos ja se vastaa kunnilta siirtyvistä pelastustoimen tehtävistä. Toiminta-alueena on koko Keski-Suomi maakunnan alue, joka on jaettu pohjoiseen ja eteläiseen alueeseen. Korkein päättävä elin on Keski-Suomen pelastuslautakunta. Pelastuslautakunta tekee päätökset pelastusjohtajan esitysten perusteella pelastustoimen kehittämistä ja palvelutasoa koskevissa asioissa Keski-Suomen pelastustoimen alueella. Keski-Suomen pelastuslautakunta on asemaltaan kuntalain 77 § tarkoittama yhteinen toimielin. Pelastuslautakunta tekee Jyväskylän kaupunginhallitukselle talousarvioesityksen, josta ilmenee menot ja tulot. (Keski-Suomen pelastuslaitos 2009.)

Pelastusjohtajan alaisuudessa työskentelee kaksi aluepalopäällikköä, josta toinen vastaa eteläisestä ja toinen pohjoisesta alueesta. Aluepalopäällikköiden

alaisuudessa toimii asemien päälliköt. Vakinaista henkilöstöä on noin 200 ja toimenpidepalkkaisia noin 900, paloasemia on 45, pelastusautoja noin 150 ja ambulansseja 15. Hälytyksiä tulee noin 4 000 vuodessa ja sairaankuljetuksia noin 22 000. (Keski-Suomen pelastuslaitos 2009.)

2.4 Sairaankuljetus

Kunnan on kansanterveyslain 66/1972 14. § 2 velvoitteella huolehdittava sairaankuljetuksen järjestämisestä. Sen tehtävänä on järjestää ja ylläpitää lääkinällistä pelastustoimintaa. Kunnalla tulee olla paikallisiin olosuhteisiin nähden riittävää sairaankuljetus valmius. Sairaankuljetuksen kunta voi järjestää omana toimintana, silloin terveyskeskus vastaa itse kaluston, henkilöstön sekä valmiuden ylläpidosta, että toiminnasta koostuvista kustannuksista sopimuksella muiden kuntien kanssa ja olemalla jäsenenä toimintaa hoitavassa kuntayhtymässä. Vaihtoehtona on hankkia palvelut muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelun tuottajalta. (Seppälä 2004, 198.)

Pelastustoimiasetuksen (787/2003) mukaan pelastustoimi voi tuottaa sairaankuljetus-, ensihoito- ja ensivastepalveluja, jos siitä on terveydenhuoltoviranomaisten kanssa sovittu. Näiden lisäksi kunnan terveyskeskuksen tulee valvoa ja ohjata perustason ja osaksi hoitotason sairaankuljetus toimintaa. (Seppälä 2004, 198–199.)

Keski-Suomen pelastuslaitos toteuttaa omana tulosityksikkönään sairaankuljetuspalveluja Jyväskylässä, Äänekoskella, Keuruulla, Viitasaarella ja Pihtiputaalla. Ensihoidossa hoito viedään potilaan luokse ja se aloitetaan heti, kun potilas kohdataan. Sairaankuljetus voidaan jakaa kahteen tasoon, perus- ja hoitotasoon. Perustason sairaankuljetuksella tarkoitetaan hoitoa ja kuljetusta,

jossa on riittävät valmiudet valvoa potilasta siten, ettei hänen tilansa kuljetuksen aikana odottamatta huonone ja jossa on mahdollisuudet aloittaa yksinkertaiset henkeä pelastavat toimenpiteet. Hoitotason sairaankuljetuksella tarkoitetaan valmiutta aloittaa potilaan hoito tehostetun hoidon tasolla ja toteuttaa kuljetus siten, että potilaan elintoiminnot voidaan turvata. (Keski-Suomen pelastuslaitos 2009.)

2.5 Pelastustoimen yhteistyökumppanit

Hätäkeskus

Vuonna 2001 perustettiin hätäkeskustoimintaa varten sisäasiainministeriön alainen hätäkeskuslaitos. Tätä johdetaan yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa. (Hätäkeskuslaitos 2009.)

Hätäkeskuslain (157/2000) ja hätäkeskusasetuksen(990/2000) mukaisia hätäkeskuksen tehtäviä ovat hätäilmoitusten vastaanotto. Hätäkeskuksen tulee ylläpitää, välittömiä poliisin toimenpiteiden edellyttämiä ilmoituksia. Tämä koskee muita ihmisten, omaisuuden ja ympäristön turvallisuuteen liittyviä välittömiä toimenpiteitä edellyttäviä ilmoituksia. Hätäkeskuksen tehtäviin kuuluu välittää tehtävä niille yksiköille, joille tehtävä voimassaolevan lainsäädännön mukaan kuuluu. Hätäkeskuksen velvollisuus on toimia pelastus-, poliisi-, sekä sosiaali- ja terveystoimen viestikeskuksena. Tukien ja avustuen näiden viranomaisten yksiköitä, jotka hoitavat tehtävänsä. (Seppälä 2004, 208.)

Keuruu - Multia terveyskeskus

Terveyskeskuksella on merkittävä rooli pelastustoimen sairaankuljetukseen liittyen. Terveyskeskus suorittaa sairaankuljetusajoneuvon ja ajoneuvon va-

rusteiden käyttöönottotarkistuksen. Terveyskeskus ohjaa ja valvoo perustasonsairaankuljetusta, osaksi hoitotason sairaankuljetustoimintaa. (Finlex 2009.)

Keuruun - Multian terveyskeskus on ensisijainen alueen päivystyspiste, niinä aikoina, kun palvelu on käytettävissä. (Keski-Suomen sairaanhoitopiiri 2009.) Kansanterveyslain nojalla kunta on velvollinen järjestämään sairaankuljetuksen omalla alueellaan. Avoterveydenhuollon täytyy tehdä yhteistyötä erikoissairaanhoidon kanssa. Tällöin henkilöstö on asianmukaisesti koulutettua ja valvottua. (Ensihoidon perusteet 2002, 9.)

Keski-Suomen keskussairaala

Keski-Suomen keskussairaalaan kuljetetaan maakunnista kiireellistä hoitoa tarvitsevat potilaat. Keski-Suomen keskussairaalan päivystyspoliklinikka toimii ympäri vuorokauden. Päivystyspoliklinikalla on erikoissairaanhoidon päivystys ja maakuntien yhteinen yöpäivystys. Keskussairaalan erikoissairaanhoidon päivystykseen tarvitaan yleensä aina lääkärin lähete. Tietenkin hätätilapotilaat hoidetaan aina. Ilman lähetettä yöllä saapuvat potilaat ohjautuvat yleensä aina terveyskeskusten yöpäivystykseen. Kriittisesti sairaat potilaat tai hoidonporrastuksen mukaiset potilaat ohjataan suoraan erikoissairaanhoidon hoitoryhmään. (Keski-Suomen sairaanhoitopiiri 2009.) Asetus sairaankuljetuksesta 28.6.1994/565 1 § soveltamisalassa sanotaan, että sairaankuljetus on erikoissairaanhoidolaissa (1062/89) tarkoitettua erikoissairaanhoidoa. (Finlex 2009.)

Poliisi

Turvallisuuden ylläpitämisen vuoksi poliisi toimii yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa. Tähän liittyvät alueen yhteisöt ja asukkaat. Poliisilla on muita sille erikseen säädettyjä tehtäviä ja antavat tehtäväpiirissään jokaiselle

kuulevaa apu. Poliisi huolehtii eri tilanteissa liikenneturvallisuudesta. Tämä on osa yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämistä. (Sisäasiainministeriö 2009.)

Sairaankuljettajien turvallisuuden kannalta voidaan poliisia käyttää samalla tehtävällä, jos tehtävään liittyy väkivaltaisuutta. Pelastustoimen tehtävät voivat olla muutoinkin vaarallisia, jolloin poliisin yhteistyötä tarvitaan. (Ensihoidon perusteet 2002, 175.) Poliisilla on velvollisuus antaa virka-apua sosiaali- ja terveydenhuollonviranomaisille. Silloin, kun nämä tahot tarvitsevat sitä tehtävänsä suorittamiseksi. Arvaamattomia tilanteita voivat luoda huumausaineita käyttävät. Poliisipartio voidaan pyytää niin kutsutuksi varmistuspartiksi, jos arvellaan tilanteen muuttuvan vaaralliseksi. Varmistuspartio turvaa pelastustoimenhenkilökunnan työskentelyä sairaankuljetuksen ohjeiden mukaisesti. Vastaavasti poliisi voi kutsua pelastustoimen, lähinnä sairaankuljetuksen turvaamaan poliisien toimenpiteiden turvallisuus. Tällöin tilannejohtajana toimii poliisi. (Ensihoito 2008, 488.)

4 OPETTAMINEN JA OPPIMINEN

Opettamisella tulisi saada aikaan oppimista. Uuden oppimisella ihminen luo itselleen muistiverkostoja, muuntaa aikaisemmin oppimaansa ja vahvistaa oppimaansa. Opettamisen tulisi olla tavoitteellista toimintaa, joka johtaa hyvään elämään yhteiskunnassa. (Leino & Leino 1997, 23–24.)

Opettamisen tarkoitus on muuttaa ihmisen ajattelua ja toimintajärjestystä. Tällöin persoonan monipuolista kehitystä tulisi tukea opetuksella. Opetus ja op-

piminen ovat liitoksessa toisiinsa vahvasti. (Leino & Leino 1997, 74). Oppiminen on ihmisen omaa maailmankuvaa muokkaava prosessi. Sen hyöty voi olla moninkertainen vaikuttaen tulevaisuuteen. Oppiminen ei ole ainoastaan tarkkaan rajattu asiasisältö tai taito. Se muuttaa oppijan tietorakenteita, luo motivaatiota, lisää uskomuksia ja itsetuntoa. Oppijan ollessa kiinnostunut opetettavasta asiasta hän tutkii, tarkistaa ja kyseenalaistaa oppimaansa aihetta. Tämän kautta oppija saa asioille uusia merkityksiä, jolloin asian ymmärrettävyys helpottuu. Vuorovaikutuksen ja viestinnän kautta annamme oppimistilanteissa asioille merkityksen. (Ruohotie 1998, 12–13.)

Oppimiseen vaikuttaa merkittävästi motivaatio. Motivaation voi käsittää mielenkiinnon kohteena, joka ilmenee positiivisena asenteena. Tällöin yksilö asettaa itselleen tehtäviä ja pyrkimyksiä. Motivaatioon vaikuttavat itsearvostus ja omiin kykyihin luottaminen. Motivaation perustana voidaan pitää oppijan omia tarpeita, arvoja ja motivaatiota. (Ruohotie 1998, 34–35, 51.)

Oppijan tulee motivoitua, se näkyy tahtona tehtävien suorittamisessa. Se on vastuunottamista opittavasta asiasta. Tämä edesauttaa itseohjautuvuutta. Motivoituneella oppijalla on selkeä päämäärä ja realistiset tavoitteet. Motivaatioon vaikuttavat kielteisesti negatiiviset oppimiskokemukset. (Kauppila 2003, 43, 49.)

Onnistuneen oppimisen kannalta tärkeää on vuorovaikutus. Opettajan on pystyttävä muuttamaan opetussuunnitelma, opetettavaksi tarkoitettun tiedonalan ja asiakokonaisuuksien rakenteita pedagogisiksi rakenteiksi. Oppiminen on oppilaan oman aktiivisen toiminnan tulos. (Aho 2002, 24, 27–29.) Tällöin oppilaan omilla kokemuksilla on merkitystä. Opettajan yhtenä tehtävänä on tukea oppijaa oman oppimismenettelyn löytämiseksi. On siis tärkeää, että

opetuksen avulla pyritään edistämään oppilaan näkemyksiä ja autetaan ymmärtämään käsitteiden väliset suhteet. (Aho 2002, 32–33.)

Erilaiset sosiaaliset ryhmätilanteet ovat tärkeitä ihmiselle. Se vaikuttaa ihmisten asenteisiin positiivisesti. Tämä lisää yksilön sosiaalisia taitoja ja vaikuttaa ennakkoluuloihin. Ihminen voi sopeutua helpommin uusiin asioihin ja kehittää yhteistoiminnallisuuttaan. Kommunikointi ja vuorovaikutus kehittyvät, ihminen voi olla tuottavampi ja tavoitteet selkeytyvät. (Kauppila 2003, 27 – 28.) Yksilöllisen prosessin avulla opimme asioita. Oppimista tapahtuu vuorovaikutteisessa, ryhmätyöskentelyssä. Yksilön panos on ryhmälle ehdottoman tärkeä. Ryhmänsä jäsenet tuovat omia näkemyksiään esille, joka rikastuttavat kuulijaa. Tämä edesauttaa yksilön omaa oppimista. Oppimistavoitteet saavutetaan ryhmän yhteenkuuluvuudella ja yhteisvastuulla. Tällöin oppiminen on kokonaisvaltaista. (Kohonen & Leppilampi 1994, 17–18.)

Opetuksen muoto on tärkeää. Opetusta suunniteltaessa tulisi miettiä mitä opetetaan, miten opetettava oppiaine valitaan ja ryhmitellään, huomioon ottaen oppilaiden iän. (Hellström 2008, 30.)

Opetuksen tulee olla realistista. Jolloin käytettyjen kuvauksien totuus on siidoksissa siihen ovatko esityksessä käytetyt esineet, oliot tai ilmiöt todellisia. Teoriaa kerrottaessa on tärkeää, että ihminen saadaan vakuuttuneeksi asian todellisuudesta. Tällöin ihminen saisi oikean käsityksen opetettavasta aiheesta ja hänelle tulisi antaa mahdollisuus tutustua konkreettisesti opetettavaan aiheeseen. Ihmisillä saattaa olla erheellisiä käsityksiä tai tietämättömyyttä käsiteltävästä aiheesta. Tämä saattaa myös korostua silloin, kun ihmiselle ei anneta mahdollisuutta tutustua todellisuuteen. Kun ihminen tulee tuntemaan todellisuuden, hän ottaa sen vastaan sellaisena, kuin se on. Opettajan tulee aut-

taa oppilasta pääsemään oikeaan käsitykseen. Tämän vuoksi opetuksen on pohjaututtava parhaan tiedon varaan, jolloin oppilaan omat käsitykset alistetaan kriittiselle arviolle. Ihminen tarvitsee luontevaa tietoa. (Puolimatka 2002, 16–17)

Edellytyksenä hyvälle yhteiskunnalle on kansalaisten aktiivinen osallistuminen opetus ja ohjaustilanteisiin, joissa ylläpidetään kansalaisilta vaadittuja tieto-taitoja. Ihmiselle on hyväksi, että hän omaa laajat yleistiedot. Se mahdollistaa käsityksen tietokokonaisuuksista ja järjestelmistä. Olisi tarkoituksenmukaista saada oppilas ymmärtämään tosiasioiden keskinäiset suhteet. Opetettavan asian sisäistyttyä, vaikuttaa tämä oppilaan tapaan tarkastella asioita.

Opettajan tulee vaihtelevin menetelmin edesauttaa tietokokonaisuuden ymmärtämisessä, jolla myös pidetään yllä kiinnostus aiheeseen. Ihmiselle uusi tieto on hyvä muokata jo olemassa olevan tiedon varaan. (Puolimatka, 2002, 20.)

4.1 Ohjaaminen

Opettamisen sijaan voisi käyttää sanaa ohjaaminen, koska opettaminen ei ole tiedon jakamista vaan oppilaan oppimisprosessin ohjaamista. Ohjaamisessa tulee huomioida oppilaan aikaisempia kokemuksia, tietoja, käsityksiä ja asenteita. (Siljander 2002, 214.) Ohjaamisen tarkoitus on saada aikaiseksi oppimista ja edistää oppijan sisäistä ja ulkoista toimintaa, joka johtaa oppimistuloksiin. Tällä tarjotaan oppilaille virikkeitä, jolloin voidaan auttaa oppilasta kasvamaan hyvään elämään yhteiskunnassa. (Leino & Leino 1997, 23–24.) Ohjaajan tulisi miettiä erilaisia menetelmiä ohjattaessaan. Ohjausmenetelmällä tarkoitetaan lähestymistapaa, jolla opiskelu järjestetään ja kohde käsitellään. (Leino & Leino 1997, 42–43.)

Vahvana viestintä tapana pidetään suullista ohjausta. Usein oppija osallistuu erillisiin toimintoihin, jolloin havainnoimalla ja vihjeitä keräämällä oppiminen tapahtuu. Suullista ohjaamista ja havainnointia tapahtuu jatkuvasti ohjausprosessissa, jolloin ohjaamisessa käytetään vuorovaikutusmenetelmänä vuoropuhelua. Opettaja esittää kysymyksiä oppilaille, johon oppilaat vastaavat. Tämä harjoittaa oppilaiden tietämystä asiasta. (National Research Council 2004, 128 – 129, 130.)

Tynjälän (2002) mukaan ohjaajan on tärkeää huomioida esityksessä kielen merkitystä. Esityksessä painottuvat vuorovaikutus ja yhteistoiminta. Ohjaustilanteesta tulee oppimisprosessi, kun opettaja ei ainoastaan siirrä tietoa oppilailleen vaan keskustelee ja puhua merkityksistä, jotka kytkeytyvät käytäntöön. Tällöin ohjaustilanne on oppimisprosessia tukeva. Ohjaamisen tulisi olla tavoitteellista. Keskeisenä voidaan pitää sitä, kuinka oppija itse toimii ja kuinka opettaja esittää tiedon. (Tynjälä 2000, 61.)

Opettajan voi rakentaa luottamuksen oppilaisiinsa tukemalla oppijaa oppimistilanteissa ja näin ohjata oppimisprosessia tavoitteiden mukaisesti. Luottamus voidaan saada aikaan opettajan kannanotoilla ohjauksen aikana. Vastuun ja luottamuksen rakentaminen ohjattavien ja ohjaajan välille tulisi olla myös yksi ohjaajan tavoitteista. Erilaiset ryhmät tarvitsevat omanlaisensa ohjauskeinot. Sanattomat ohjausteot ovat voimakkaita ohjauskeinoja, nämä ilmenevät eleinä, ilmeinä ja äänenpainoina. Ilmapiirin myönteisyys opetus ja ohjaustilanteessa on ehdottoman tärkeää. (Himberg & Jauhiainen 2000, 181.)

Ohjaustilannetta suunnitellessa opettajan tulee ottaa huomioon ohjausympäristö. Hänen tulee hallita laajalti ohjausmateriaali ja ohjauksen sisältö. Tällöin tulee huomioida oppilaan aikaisemmat taidot, kokemukset ja tietämykset kä-

siteltävästä aiheesta. (Aho 2002, 28.) Oppiminen on prosessikäsite, joka tapahtuu oppijassa itsessään. Prosessi on elinikäinen. (Siljander 2002, 214.) Oppimisen ohjaamisessa esiteltävien tietojen kytkemistä erilaisiin yhteyksiin ja käyttötilanteisiin ovat ehdottomia. Sillä ihminen joutuu uudessa ympäristössä olemaan tarkkaavaisempi. (Rauste-von Wright & von Wright 2003, 121.)

Vuorovaikutustilanteissa oppijan tavoitteena tulisi olla tiedon ja taidon sisäistäminen ja omaksuminen. Ohjaaja puolestaan voisi asettaa tavoitteekseen oppijan oppimisen, oppimisen tukemisen ja siinä auttamisen. (Aho 2002, 27.)

Ohjaajan tietoisuus yhteistoiminnan tarkoituksesta ja tavoitteista ovat tärkeitä. Tavoitteiden ollessa selkeät ohjaaja auttaa ryhmää selviytymään annetusta tehtävästä. Tällöin hän voi vapaasti joustaa tilanteen vaatimalla tavalla. (Himberg & Jauhiainen 2000, 176 - 177.)

4.2 Lasten opetus- ja ohjaus

Mediakasvatuksen näkökulmasta lapsi on mediakulttuurissa elävä yksilö.

Ympäröivä media vaikuttaa suhteessa lapsen elämään ja toimintoihin. Lapsi haluaa tutustua mediaan ja tutkia sen ilmiöitä. (Stakes 2008, 9.)

Varhaiskasvatuksessa tulisi huomioida lapsen yksilöllisyys ja erilainen kehitys. Erityishuomio tälle tulisi antaa silloin, kun suunnitellaan ja aiotaan toteuttaa mediakasvatusta. On tärkeää huomioida lapsen ajattelu, tunne-elämän ja persoonallisuus, joka vaikuttaa lapsen mediasuhteeseen. Lapsi oppii ja osaa käsitellä opetettavaa asiaa vain oman kypsyytensä ja ajattelun kehittymisen myötä. Tämä säätelee myös faktan ja fiktion erottamista toisistaan. Lapsen ymmärrys opetuksen sisältöön vaatii havainnollistamista, tiedon käsittelyä ja läpikäymistä ja kielellistä selkeyttä. Mediakasvatus ei saa olla lapsen mieltä järkyttävää tai pelottavaa. Pelkoa voivat ruokkia havaittu tai kuultu asia. Tu-

lee myös muistaa, että lapset voivat samaistua ja tätä kautta hakevat roolimalleja ne voivat olla tärkeitä sukupuoli-identiteetin rakentajia. (Stakes 2008, 12 – 13.)

Martsola & Mäkelä – Rönholm (2006) viittaavat teoksessaan *Lapsilta kielletty* Anu Mustonen näkemykseen, että lapsien opetuksessa ja ohjauksessa tulee huomioida käytettävä kuvamateriaalia. Kuvamateriaali voi lisätä kehityksellisiä riskejä lapsille. Kehityksellisiä riskejä voivat aiheuttaa kuvat jotka sisältävät kauhua, väkivaltaa, rasismia tai erotiikkaa. Myös itsemurhien näyttäminen tai päihteet voivat olla haitallisia. (Martsola & Mäkelä – Rönholm 2006, 22.)

Niin sanottu visuaalinen kuvasto, joka on tunnesisällöltään suunniteltu tehokkaaksi, traumatisoi lasta. Samaistumisen ja näköhavaintojen kautta voi mieli joutua ottamaan vastaan sen hetkisellem kehitykselle mahdottoman ja traumatisoivan kokonaisuuden. Lapsella ei ole mahdollista kategorioida näkemäänsä, jalostaa tai etäännyttää, kuten aikuiset pystyvät tekemään. Tämänlaiset toiminnot kehittyvät psyykeen vasta kypsyyden myötä. Ihmisen psyyke käyttää suojamekanismeja, jollain voidaan todeta, että mitä lapsi ei käsitä, siltä hän suojautuu. Tämä kertoo sen, ettei lapsi voi itse tuottaa kestäättömiä mielikuvia. Visuaalista esitystä ei voida rinnastaa verbaaliseen esitykseen. Visuaalisessa esityksessä symbolinen taso on jo valmiiksi tehty, kun taas verbaalisessa esityksessä lapsi voi itse mielikuvat. Lapsen luodessa symbolista tasoa hän käyttää suojamekanismeja. Kummitustarinat ja sadut tuottavat pelkoa johonkin rajaan asti, mutta kuvamateriaalia lapsen mieli ei kykene rajoittamaan. (Martsola & Mäkelä - Rönholm 2006, 51–52.)

Pelot, jotka syntyvät mediasta eivät ole pelkästään psykologisia, vaan myös fyysisiä. Tämä voi aiheuttaa lapselle nukkumisongelmia; unettomuutta tai painajaisia. Tämä on sidoksissa fyysiseen hyvinvointiin. Haitat voivat näkyä levottomuutena. Kuvamateriaali voi siis olla haitallista yhdelle lapselle, mutta siitä koituvat seuraamukset vaikuttavat koko yhteiskuntaan. (Martsola & Mäkelä – Rönholm 2006, 55.)

Ratkaisevaa on opetuksessa käytettävän kuvan sisältö, katsomistilanteesta tai kehitysvaiheesta. Medialla on vaikutusta lapsen tunne-elämän kehityksessä. Tämä on osa lapsen kokonaispersoonallisuutta. Sosiaaliseen kehitykseen vaikuttavat myös media. Siihen kuinka lapsi on suhteessa ympäröivään maailmaansa. Media liittyy siis lapsen kasvuun ja elämään. Lapsen itsetunto ja maailmankuva voivat olla ympäristövaikutuksille alttiit. Jolla vaikutetaan myös psykofyysiseen hyvinvointiin ja moraaliseen kehitykseen. (Martsola & Mäkelä – Rönholm 2006, 52–53.)

Lapsia opettaessa voidaan puhua varhaiskasvatuksesta, joka on kasvatuksellista vuorovaikutusta. Tämän tavoitteena tasapainottaa ja edistää lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista. Esimerkiksi varhaiskasvatus suunnitelman perusteissa kehoitetaan huomioimaan teknologian tarjoamat mahdollisuudet tarkastelemaan lasten mediakulttuuria. Mediakasvatus kehittää valmiuksia mediakulttuuriin ja ymmärtämistä omaan mediasuhteeseen. Tämä osaltaan kehittää lapsen hyvinvointia. Meidän mediakasvattajien tulisi huomioida lapsen ikä ja kehitysvaiheiden yksilöllisyys. Esityksen tulisi olla elämyksellistä ja kokemuksellista oppimista. Tämä tukee lasta toimimaan aktiivisena yksilönä yhteisössään ja auttaa tuntemaan lapsen olevan osallinen. YK:n lasten oikeuksien mukaan, lapsilla on sopimuksen mukainen pääsy tietoon ja kulttuurisältöihin. Mediakasvatus tukee arvopohjaa, jonka keskeisin periaate on lapsen kokonaisvaltainen hyvinvointi. Lapsella on oikeus saada hänelle tarpeel-

lista, ikään ja kehitystasoon pohjautuvaa mediakasvatusta. Mediakasvatuksen tulee tapahtua turvallisessa ympäristössä, jolloin lapsen on helpompi tutustua aiheeseen ja saada oppimiseensa tukea. (Stakes 2008, 10 – 11.)

4.3 Nuoruusikäisten opetus ja ohjaus

Nuoruusikä tarkoittaa aikuisuuden ja lapsuuden välissä olevaa kehitysvaihetta. Ikävuosissa puhuttaessa se on 12 – 22. Murrosikä alkaa tytöillä aikaisemmin, kuin pojilla. Murrosiän vaihe kestää tavallisesti kahdesta viiteen vuotta. Se on biologista, fysiologista, sosiologista ja psykologista kehitystä, jolloin hormonitoiminta lisääntyy, johtaen fyysiseen kasvuun ja hormonitoiminnon aiheuttamaan muutokseen. Tällöin nuoren psykososiaalinen tasapaino muuttuu. Muutoksiin voivat vaikuttaa yksilöllisyys ja perinnölliset tekijät. (Aalberg & Siimes 2007, 15.)

Kehitykselliset muutokset nuoruusiässä tekevät nuorelle moninaisia haasteita ja tilanteita, joihin nuori etsii itse vastauksia. Psyykkiset toiminnot ja kehonkuva kehittyvät ja muuttuvat nuoruusiässä. Tämä johtaa psykososiaalisiin tilanteisiin, joita nuori opettelee hallitsemaan. (Lehtinen & Kuusinen 2001, 32.) Yksilön käsitys itsestä koostuu yksilön omista uskomuksista, joka on minäkuva (Himberg & Jauhiainen 2000, 17).

Nuoret ovat jo lapsuudessaan kiintyneet vanhempiinsa. Tämä vaikuttaa ihmisten kohtaamiseen nuoruusiässä ja heidän tunnesuhteisiinsa läpi koko elämän. (Himberg & Jauhiainen 2000, 52, 54.) Vuorovaikutussuhteittemme perustana ovat lapsuuden ajan kiintymyssuhteet. Ystävyyssuhteet nuoruudessa kehittävät sosiaalisia taitojamme. (Himberg & Jauhiainen 2000, 56) Nuorilla perhe, koulu ja kaverit vaikuttavat yksilön kieleen, minäkuvaan ja sukupuoli-

rooliin, joka näkyy arvoissa ja moraalissa. Nuorelle läheiset ihmiset vaikuttavat fyysiseen, kognitiiviseen ja emotionaaliseen kehitykseen. Sosiaalisten taitojemme kehittyminen ei rajoitu lapsuuteen tai nuoruuteen vaan on elinikäinen prosessi. Esikuvinaan nuoret pitävät aikuisia, omat vanhemmat ovat yleensä ensimmäisiä. Merkittävänä tulisi pitää kavereiden, vanhempien ja koulun mallia kehityksessä. Kavereiden välityksellä tapahtuu oppimista, joka helpottaa irtautumista vanhemmista. Lapset ja nuoret opettelevat peleissä ja leikeissä vuorovaikutusmielikuvien uudelleenjärjestämistä ja oman normiston tuottamista. Tämä johtunee siitä, että kaverit elävät samaa kehitysvaihetta ja tämä tuo mukanaan yhteenkuuluvuuden tunnetta. Yhteistä toimintaa ohjaavat normit, jotka kohdistuvat yhteisön jäseniin. (Himberg & Jauhiainen 2000, 12 -14.)

Helkaman, Myllyniemen & Liebkindin (2005, 194) mukaan käsitykset ja mielipiteet nuorilla muuttuvat muuta ryhmää vastaaviksi, joka taas altistaa vaikutteille. Helkama ja muut (2005) ovat todenneet, että voidaksemme olla vastuullisia yhteiskunnan jäseniä tulee meidän hallita sosialisatio eli elämän tapahtumasarjaa, joka opettaa säännöt, normit, käsitykset, asenteet ja hankittavan tiedon. Ihminen voi itse vaikuttaa sosiaaliseen verkostoonsa ja omaan toimintaansa siinä. (Helkama ym. 2005, 82.)

Säännönmukaisuutta on havaittavissa sosiaalisissa suhteissa ja yleensäkin vuorovaikutuksessa. Ihminen voi tavoitella omaa etuaan sosiaalisilla suhteilla. Ihminen luo itselleen tavoitteita joita koettaa toteuttaa. Tällöin hän pyrkii löytämään sosiaalisia kontakteja joilla tavoitteita voisi toteuttaa. (Helkama ym. 1998, 63–64.)

5 OPINNÄYTETYÖN TAVOITE JA TARKOITUS

Opinnäytetyön ideat ja tavoitteet tulisi olla tiedostettuja, harkittuja ja perusteltuja. Huomio tulisi kiinnittää siihen mitä tehdään, kuinka tehdään ja miksi tehdään. (Vilkkä & Airaksinen 2004, 27.)

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on rakentaa digitaalinen esittelykansio Keski-Suomen pelastuslaitokselle Keuruun toimipisteeseen. Esittelykansion tavoitteena on tuoda pelastuslaitoksen toimintamallit kaikille opetusta ja ohjausta tarvitsevien ryhmien käyttöön. Pelastuslaitoksen opettaja voi opetustilanteessa esitellä pelastuslaitoksen toimintaa ja tätä myöden soveltaa sen opettavan ryhmän tarpeiden mukaiseksi. Pelastuslaitoksen opetus- ja ohjauskansiolle on tilaus, sillä Keuruun pelastuslaitoksella oli tarvetta kattavaan esittely, opetus- ja ohjauspakettiin, joka on lapsille ja nuorille suunnattu. Digitaaliseen esittelykansioon voidaan liittää netti linkkejä, jotka ovat opetusryhmän aihepiirienmukaiset. Opetuksessa voidaan käyttää Pelastustoimen verkkosivuja, esimerkkinä <http://www.pelastustoimi.fi/turvatietao/lapsille/> sivuja opetuksen tukemiseksi, mitä aihealuetta heille opetetaan. Tällöin voidaan puhua pelastustoiminnan valistustyöstä kansalaisille. Keuruun pelastuslaitos on käytetty aiemmin paperiversiota, jossa on vanhentuneita tietoja.

Ajatus onnettomuudesta voi olla hyvin ahdistavaa, kun ei ole tarvittavaa tietoa niiden ennaltaehkäisystä. Ajatellaan, että tavallinen kansalainen voi helposti käsittää kaiken vastuun olevan pelastusalan ammattilaisilla ja viranomaisilla. Jokaisen kansalaisen tulisi saada opetusta ja ohjausta, tällä voidaan estää ennalta suuri osa onnettomuuksista. Tähän kykenevät myös lapset. Näitä asioita voidaan harjoitella lasten kanssa leikin avulla. Esimerkkinä hätänumeroon 112 soittaminen. Lapset eivät pidä turvallisuutta itsestään selvänä,

jonka vuoksi he tekevät hyviä kysymyksiä ohjaus- ja opetustilanteissa. Lapsilla ja nuorilla on usein tarvetta näyttää rohkeutensa kavereilleen. Riippuen siitä ovatko aikuiset antaneet turvallisuuskuvan kuuluvan järkevä ja rohkean ihmisen elämäntapoihin vai uhkarohkeaan typeryyteen. Turvallisuudesta jokainen ihminen voi ajatella eri tavoin. Ihmisen itse tulee oivaltaa oikea ja turvallinen asennoituminen elämään. Turvallisuusasenne vaikuttaa omaan ja muiden ihmisten turvallisuuteen. Perustana on hyvä asenne ja taitojen kehittäminen luovat pohjan turvalliseen käyttäytymiseen. (Turvaopas 2009.)

Pelastustoimi on kokenut tärkeänä, että vaarat ja onnettomuudet vältettäisiin. Tällä suojeltaisiin itseä ja muita. Suojautumisesta huolimatta elämässämme joudumme pieniin tai suuriin hätätilanteisiin, jopa suuronnettomuuksiin. Tällöin olisi tärkeää, että toimintamme olisi oikeanlaista. Ennen, kuin ammat-
tiapu saapuu paikalle. Ensimmäiset minuutit ovat ratkaisevimpiä selviytymisen kannalta. Itsensä ja muiden pelastaminen, avun hälyttäminen ovat perusasioita, jotka kaikki oppivat. Opetus- ja ohjaustilanteet ovat hyviä opetus ja oppimistilanteita onnettomuustilanteiden varalta. Opetus- ja ohjaustilanteet ovat näin turvallisuuskoulutusta. (Turvaopas 2009.)

Onnettomuuksien ehkäisy on yhteistyötä, jolloin turvallisuus on kaikkien oikeus ja velvollisuus. Turvallisuus ilmenee arvostuksessa, tahdossa, tiedoissa, taidoissa ja ihmisen omissa asenteissa. Tällöin on tärkeää, että yhteistyössä viranomaisten kanssa ohjausta ja opetusta annetaan yhteisöille ja asukkaille. Turvallisuuskulttuurin tulisi näkyä johdonmukaisena toimintana liittyen elämäntapojen viisauteen. Tämä koskee kaikkia meitä. Turvallisuuskulttuuriin kuuluu ihmisten ja yhteisöjen halua ja osaaminen omassa toiminnassaan. Perustuslaki pitää sisällään useita määräyksiä pelastusviranomaisia ja kansalaisia velvoittavia määräyksiä. Tällä edistetään turvallisuuskulttuuria ja tätä myöden vaikutetaan onnettomuuksien määrään. Pelastustoiminnan tehtävänä

on opastaa ihmisiä tunnistamaan vaaranaiheuttajat, onnettomuuksien ehkäisy ja onnettomuustilanteissa oikein toimiminen. Pelastustoimen tehtäviä hoitavat pelastusviranomaiset. (Turvaopas 2009.)

Digitaalinen opetus- ja ohjauskansio Keuruun Pelastuslaitokselle
Pelastuslaitoksella opetus ja tutustumiskäynneillä käy eri-ikäisiä ryhmiä. Tämän vuoksi on tärkeää, että jokaiselle ikäryhmälle olisi suunniteltu oikeanlainen ja kattava esittely ja opetuspaketti. Tärkeää olisi ryhmän tarpeille suunnattu opetus- ja ohjauskansio. Pelastuslaitoksen esittelyn tulisi olla eri-ikäisille vierailijoille oikein kohdistettua. Tämän myötä voidaan tarjota laadukasta paloturvallisuus valistusta. Digitaalisessa muodossa oleva materiaali kulkee kätevästi mukana myös silloin, kun valistus tapahtuu muualla, kuin pelastuslaitoksella esimerkiksi kouluilla ja päiväkodeissa. (Lyytikä 2009.)

Esittely, opetus- ja ohjauskansiossa niin sanottua oppimisaihiota, joka tarkoittaa verkko-oppimisessa käytettävää oppimateriaalia, jolloin oppimateriaali on yhtenä kokonaisuutena. Keränen & Penttisen (2007) mukaan oppimisaihioita voivat olla muun muassa multimediaesitykset, tietokoneohjelmat, pelit tai erilaiset yhdistelmät. Oppimisaihion sisällä oleva tieto muodostuu opetettavan aiheen ympärille. Oppimisaihiosta saadaan rakennettua yhdistelemällä ja muokkaamalla nopeasti erilaisia oppimismateriaaleja. Keskeinen ajatus on oppimisaihion monikäyttöisyys. Tällöin digitaalisessa muodossa oleva oppimisaihio on helppo jakaa vaikka Internetin kautta. Tällöin myös päivittäminen on vaivatonta. (Keränen & Penttinen 2007, 270.)

Digitaalisen esittely-, opetus- ja ohjauskansion edut Keuruun
Pelastuslaitokselle

Digitaalinen opetus- ja ohjauskansio on viestinnän väline, jolloin voidaan puhua mediasta. Se on tärkeä kommunikoinnin väline. Sähköinen perehdytys-

kansio antaa yhteneväisiä merkityksiä. Kommunikaatio tuo mukanaan yhtenäisyyttä ja näin välittää tietoja ja arvoja. Mediassa voidaan käyttää muun muassa tietokonetta, kuvia, mainoskuvia, uutiskuvia ja kirjoja. Tällöin ihmisellä on mahdollisuus arvioida ja analysoida saamaansa tietoa. (Stakes 2008, s. 9.)

Digitaalisen esittely-, opetus- ja ohjauskansion etuna on sen helppo jakelu ja ylläpitäminen. Digitaalista esittely-, opetus- ja ohjauskansiota ei tarvitse monistaa kaikille tilanteessa oleville. Jolloin myös aineiston päivittäminen on helppoa. Muutokset täytyy tällöin tehdä vain yhteen paikkaan. (Keränen & Penttinen 2007, 6.)

Vastaavanlaisia materiaalipaketteja on tehty pelastuslaitosten käyttöön aiemminkin, mutta kohderyhmät ovat olleet erilaisia. Näistä on saatu hyvää palautetta ja niiden käyttö on lisääntymässä. Työn tekeminen on mielenkiintoista ja haastavaa. Keuruun pelastuslaitos on tuttu ympäristö meille opinnäytetyön tekijöille.

Esittely-, opetus- ja ohjauskansion tavoite

Tavoitteena on luoda Keuruun Pelastuslaitoksella vieraileville päiväkotiryhmille ja kouluille kattava opetus ja ohjausmenetelmä. Päiväkoti ja kouluryhmät käyvät tutustumassa erilaisiin paikkoihin ja asioihin, liittyen heidän sen hetkiseen teemaan. Tällä he voivat täydentävät opetettavaa aihetta asiantuntijoilla. (Lyytikkä 2009.)

Tosielämän avulla tapahtuva opetus ja oppiminen eivät ole uusi asia. Muun muassa koulut antavat konkreettista opetusta lapsille viemällä lapsia tutustumiskäyneille. (National Research Council 2004, 232.)

Palomiehen työstä pieni osa on valistus ja opetustyötä ja tulevaisuudessa se tulee lisääntymään. Tämän vuoksi tulee olla hyvät työkalut opetustyöhön. Koulutuksiin ja valistukseen hakeutuvat yleensä sellaiset henkilöt, jotka pitävät valistus- ja opetustilanteista. Keuruun laitoksella työntekijä voi vaikuttaa siihen, kuinka halukas on kouluttajaksi. Laadukkaalla opetusmateriaalilla annetaan Keuruun pelastuslaitoksesta realistinen kuva suurelle yleisölle ja tätä kautta yleistä turvallisuutta lisätään. Nuorena opittu paloturvallisuus muistetaan vanhempanakin ja tätä kautta tietoa viedään kotiin vanhemmille. Esimerkiksi, kun opetustilanteissa opetetaan palovaroittimien tarkastus käytännössä. (Lyytikä 2009.)

6 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

Opinnäytetyön kartoitus ja aikataulu

Toiminnallisessa opinnäytetyössä tulee tehdä toimintasuunnitelma (Vilkkä & Airaksinen 2004, 26). Opinnäytetyön suunnittelemaa rakennettiin Keuruun pelastuslaitoksen tilauksen perusteella.

Toimintasuunnitelma alussa olisi hyvä kartoittaa lähtötilanne. Olisiko mahdollista luoda jotain uutta alalle? Kohderyhmän kartoitus, idean tarpeellisuus kohderyhmässä ja keskustelut auttavat selvittämään tarvetta. (Vilkkä & Airaksinen 2004, 26.) Lähdimme purkamaan tarvetta haastatteleamalla pelastuslaitoksen henkilökuntaa. Kysymyksillä, miksi he tarvitsevat pelastuslaitoksen esittelykansiota? Mikä on digitaalisen esittelykansion merkitys opetustyössä?

Opinnäytetyötä tehdessä tulisi pohtia toimintasuunnitelmaa, kuinka tavoitteet saavutetaan. Opinnäytetyö tarvitsee aikataulun toimintasuunnitelmaa tehdessä. Tällöin myös ohjaajien on helpompi arvioida opinnäytetyön ideaa ja toteutusta. (Vilkkä & Airaksinen 2004, 26 – 27.) Tämän myötä laajensimme esittelykansion ideaa. Vapaamuotoisten haastattelujen kautta ymmärsimme heidän työnkuvansa opetus- ja ohjaus tilanteissa. Tilauksena Keuruun Pelastuslaitokselle ei ole ainoastaan pelastuslaitoksen esittelykansio vaan esittely-, opetus- ja ohjauskansio. Opetus- ja ohjaus tilanteeseen liittyvät aina pelastuslaitoksen esittely ja toimintamallit. Tällöin opetuksen voi rakentaa esittelykansion ympärille digitaalisuuden luomin mahdollisuuksin. Digitaalisin kuvin Keuruun Pelastuslaitoksen esittelyyn lisäksi voidaan liittää kansioon esimerkiksi pelastusalan sähköistä materiaalia opetukseen ja ohjaukseen liittyen. Joka on kattava ja tarkoituksenmukainen kohderyhmälle. Opettaja pystyy itse määrittelemään opetussisällön. Internetlinkkien perusteella opettaja saa vinkkejä opetusmateriaaleista ja tätä kautta voi muokata opetuksestaan haluamansa.

Kevään 2009 olemme työstäneet kirjallista opinnäytetyönsuunnitelmaa. Tarpeen kartoituksen myötä keräsimme kevään aikana opinnäytetyön suunnitelmaa varten kattavaa kirjallista materiaalia. Opinnäytetyön valmistumista-voite on toukokuu 2009.

Kansion suunnitelma

Esittely-, opetus, ja ohjauskansio on digitaalisessa muodossa. Käytännössä kansio voi olla internetissä, muistitikulla tai CD:llä. Tiedostot rakennetaan kansioittain. Yksi kansio on pelastuslaitoksen yleisistä tiedoista. Muut kansiot ovat aihepiireittäin esimerkiksi lapsille oma kansionsa. Kansiossa käytetään Keuruun pelastuslaitoksella otettuja valokuvia, joissa esiintyy pelastuslaitoksen henkilökunta. Lapsille on valokuvia ja videointia palomiehen työstä ja

pelastuslaitoksen kalustosta muun muassa autoista. Opinnäytetyöntekijöillä on oikeus käyttää opinnäytetyössä esiintyviä kuvia, jotka ovat itse otettuja. Piirroskuvat on lainattu Helsingin pelastuskoulun opetusmateriaalista, jotka ovat vapaassa käytössä.

Pelastuslaitoksen digitaalinen esittely kestää korkeintaan 15 - 20 minuuttia, riippuen ryhmän iästä ja mahdollisista kysymyksistä. Kansiossa olevan oheismateriaalin opetus aikaa ei voi arvioida, koska ideana on, että opettaja itse voi luoda opetettavasta aiheesta internetin lähteitä käyttämällä omanlaisensa opetuspaketin, joka vastaa opetettavan ryhmän tarpeita.

Opetustapahtuman suunnitelma

Fiktiivisenä esimerkkinä voisimme ajatella opetustilanteen päiväkotiryhmälle. Päiväkotiryhmät käyvät tutustumassa pelastuslaitoksen toimintaan ja palomiesten työtehtäviin. Saavat esimerkiksi sovitusti palovaroittimiin tai 112 hätänumeroon soittamiseen liittyvää opetusta ja ohjausta.

Päiväkotiryhmä saapuisi sovittuna ajankohtana pelastuslaitokselle. Heidät ohjataan yhteiseen luokkahuoneeseen, jossa on mahdollisuus käyttää tietokoneita ja äänentoistolaitteita.

Opetustilanteen ihanne on, että oppilaat, opettajat ja muut pitävät sovituista normeista kiinni. Nämä arvostavat oppimista ja opetus olisi tasokasta. Tämän kaltaiset normit antavat ihmisille mahdollisuuden olla vuorovaikutuksessa, oppia ja saada palautetta. (National Research Council 2004, 175.)

Pelastuslaitoksen henkilö, joka toimii opettajana, esittelee itsensä ja kertoo kuinka ryhmän päivänsä etenee pelastuslaitoksella. Opetuksessa käytetään pelastuslaitoksen omaa digitaalista esittelykansiota, jossa kuvin ja kerronnoin käydään läpi mitä pelastuslaitos pitää sisällään? Keitä ihmisiä siellä on töissä ja mitä heidän työtehtäviin kuuluu? Lasten kohdalla on tarkoitus elävöittää kerrontaa kuvin ja videoin.

Lapsi on hyvin utelias ympäristöstään. Lapsi haluaa tietää miten asiat oikeasti menevät. Hän havainnoi ja tämän myötä luo kuvaa ympäröivästä maailmasta. Maailmankuva muodostuu oppimisen kautta. Perustana oppimiselle toimivat lapsen omat tiedot ja käsitykset. Tästä riippuu lapsen kyky havainnoida, huomion kiinnittäminen ja uuden asian ymmärtäminen. Uusi aihe muokkaa lapsen jo opittuja tietoja ja käsityksiä. Antaa havaintoja. Ajatusten ja tunnetilojen myötä lapsi muuttaa ja täydentää maailmankuvaa. (Laine & Tähtinen 1999, 1-2.)

Digitaalisen esittelykansion jälkeen voidaan tutustua konkreettisesti Keuruun Pelastuslaitoksen tiloihin ja henkilöstöön. Esittelykierroksen jälkeen voidaan palata opetustiloihin. Opetustiloissa käydään läpi opetettavaa aihetta esimerkiksi palo-turvallisuuteen liittyviä asioita, 112 soittamista tai ensiapua. Opettaminen voi olla konkreettista asian näyttämistä, mutta opetuksen lisänä voidaan käyttää digitaalisessa kansion olevia internetlinkkejä opetuksen tukemiseksi. Internetlinkkien käyttöä voidaan opastaa päiväkotitai koululaisryhmien opettajille.

7 POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Opinnäytetyöprosessi

Toiminnallisen opinnäytetyön tekeminen oli haasteellista, mutta palkitsevaa. Keräsimme tietoa opinnäytetyöhömme aluksi haastattelemalla Keuruun Pelastuslaitoksen opetuksessa ja ohjauksessa mukana olevia henkilöitä. Haastatteluista nousi esille heidän tarpeensa saada yhdenmukainen pelastuslaitoksen esittely-, opetus- ja ohjauskansio. Aikaisemmin käytössä on ollut paperiversioita, jotka eivät ole päivitettyjä.

Päätimme tehdä esittely-, opetus- ja ohjauskansion digitaaliseen muotoon. Se vie tilaa vähän. On helposti mukana kuljetettava. Sen voi kopioida. Tarvittaessa digitaalista kansiota on helppo muokata tarpeille sopivaksi kokonaisuudeksi. Tällöin sen päivittäminenkin on helppoa ja vaivatonta.

Pelastuslaitoksen esittely tilanteessa tai siihen liittyvä opetus ja ohjaus on vaikea vain puhumalla jäsentää kuulijoille. Ajatuksenamme oli heti alussa luoda tiedosto, jossa on käytetty valokuvia ja videointia. Tämä antaa rungon opettajalle, mutta antaa mahdollisuuden puhua luontevasti ja vapaasti organisaationsa toiminnasta. Videointeihin on liitetty ääni. Tämä kaikki luo katsojan mielenkiinnon, opetusta on mielekkäämpi seurata, kun esillä on todellista kuvaa pelastuslaitoksesta, kalustosta ja sen toiminnasta.

Työntekijöiden, jotka antavat opetusta ja ohjausta kertoivat vapaamuotoisia kommentteja opetukseen liittyen. Oma tietomme käsiteltävästä aiheesta myöskin tuki toiminnallista opinnäytetyötämme. Yksi päiväkotiryhmä oli aiemmin kommentoinut, että pelastuslaitoksen esittelyn ja opetuksen tulisi olla selke-

ämpää ja johdonmukaisempaa lapsille. Tämä on vain yhden päiväkodin vapaamuotoinen näkemys. Haastattelujen perusteella tiesimme mitä ja kuinka alamme opinnäytetyötämme työstämään. Opinnäytetyön raportti oli haasteellisempi. Mietimme pitkään raporttia tehdessämme mitä siihen tarvitsemme ja mikä on oleellinen tieto? Kuinka saamme yhdistettyä toiminnallisen ja kirjallisen työn toisiinsa.

Toiminnalliseen opinnäytetyön raporttiin olisimme voineet haastatella opetusta ja ohjausta vastaanottavia yksiköitä, kouluja ja päiväkoteja. Tällä tavalla olisimme voineet saada rakennettua opetuskansiosta laajemman kaikkien näkemykset huomioonottavan. Ikävä kyllä resurssimme eivät olisi siihen riittäneet ja katsoimme tärkeäksi tehdä opetuspaketin opettavan henkilöstön kannalta.

Raporttia kirjoittaessamme, opettajilta saatu ohjaus oli tärkeä. Opinnäytetyön suunnitelmaa kirjoittaessa emme huomanneet kirjoittavamme liian suurpiirteisesti. Tämä johtui siitä, että opinnäytetyön kohde oli meille kaikille opinnäytetyöntekijöille tuttu ympäristö. Olimme jokainen opinnäytetyöntekijä olleet tilanteessa, jossa annamme opetusta ja ohjausta. Opinnäytetyön ohjaajillamme saimme hyviä kysymyksiä, joidenka avulla ymmärsimme, kuinka esitettävä asia on purettava osiin ja jokaiselle kohdalle on löydyttävä tietopohja. Tämä selkeytti meidän opinnäytetyömme prosessia ja helpotti opinnäytetyön työstössä. Lopulta huomasimme, että raportti onkin se, jonka ympärille rakennamme digitaalisen esittely-, opetus- ja ohjauskansion.

Kehittämissideat ja jatkotutkimusaiheet

Toiminnallisen opinnäytetyön tuloksena syntyi keskustelua, kuinka tällaista digitaalisessa muodossa olevaa esittely-, opetus- ja ohjauskansiota voisi kehit-

tää eteenpäin. Tässä muodossa oleva kansio käy useimmille pelastusalan tai terveydenhuoltoalan toimipisteille. Valokuvat ja videoinnit, joita käytetään digitaalisessa esityksessä, ovat omasta toimipisteestä ja organisaatiosta. Tämä elävöittää kerrontaa ja antaa esittäjälle luovuutta, mutta myös turvaa. Tämän muotoisen esittelykansion ympärille voi mahdollisuuksien mukaan luoda useita variaatioita. Toimipaikan tarpeille sopivaksi, perusajatus on selkeä.

Mielestämme olisi hyvä pohtia lisää opetustilanteissa olevien opettajien ja ohjaajien roolia. Kartoittaa opettajien näkemyksiään ja kokemuksiaan annettavasta opetuksesta ja ohjauksesta kansalaisille. Mitä opetuksessa ja ohjauksessa tulisi huomioida? Miten voitaisiin saada yhdenmukainen opetus ja ohjaus toimipisteeseen?

Aikaisemmin pohdinnassamme mainitsimme ajatuksen opetusta ja ohjausta vastaanottavien ryhmien kuulemisen. Uusi tutkimus tähän opetusmuotoon liittyen olisi hyvä tehdä esimerkiksi haastatteleamalla näitä opetuspalveluja käyttäviä ryhmiä tai ryhmien vetäjiä. Kysymys voisi hakea vastausta siihen onko opetus ja opetusmuoto ryhmää palveleva? Pääkysymystä tulisi varmasti purkaa täsmällisiin kysymyksiin, jotta kaikki ikäryhmät ohjauksessa ja opetuksessa tulisivat huomioitua.

LÄHTEET

Aalberg, V. & Siimes, M. 2007. Lapsesta aikuiseksi: kypsyminen mieheksi ja naiseksi. Helsinki: Nemo.

Aho, L. 2002. Koulu, opetus ja oppiminen. Teoksessa Opetus, oppiminen ja vuorovaikutus. 2. uud. p. Toim. M-L. Julkunen. Helsinki: WSOY.

Ensihoito. 2008. Toim. M. Kuisma, P. Holmström & K. Porthan. Jyväskylä: Gummerrus.

Ensihoidon perusteet. 2002. Toim. A. Kinnunen, M. Castren, H. Paakkonen, J. Pousi, J. Seppälä & O. Väisänen. Keuruu: Otava.

Finlex. 2009. Viitattu 1.4.2009.

[Http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1994/19940565](http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1994/19940565)

Finlex 2009. Viitattu 15.2.2009.

[Http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030468](http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030468)

Helkama, K., Myllyniemi, R. & Liebkind, K. 2005. Johdatus sosiaalipsykologiaan. 3. – 6. uud. p. Helsinki: Edita.

Hellström, M. 2008. Sata sanaa opetuksesta. Juva: WS Bookwell.

Himberg, L. & Jauhiainen, R. 2000. Suhteita minä, ja me muut. Helsinki: WSOY.

Hätäkeskuslaitos 2009. Viitattu 24.3.2009.

[Http://www.hatakeskuslaitos.fi/index.php?pageName=hatakeskuslaitos](http://www.hatakeskuslaitos.fi/index.php?pageName=hatakeskuslaitos)

Kauppila, R. 2003. Opi ja opeta tehokkaasti. Psyykkinen valmennus oppimisen tukena. Jyväskylä: PS-kustannus.

Keränen, V. & Penttinen, J. 2007. Verkko-oppimateriaalin tuottajan opas. Porvoo: WS Bookwell.

Keski-Suomen pelastuslaitos 2009. Viitattu 14.2.2009.

[Http://www.keskisuomenpelastuslaitos.fi/palvelut/sairaankuljetus](http://www.keskisuomenpelastuslaitos.fi/palvelut/sairaankuljetus)

Keski-Suomen sairaanhoitopiiri. 2009. Viitattu 2.4.2009.

[Http://www.ksshp.fi/Public/default.aspx?contentid=2874&nodeid=24843](http://www.ksshp.fi/Public/default.aspx?contentid=2874&nodeid=24843)

- Kohonen, V. & Leppilampi, A. 1994. Toimiva koulu - Yhdessä kehittäen. Juva: WSOY.
- Koppinen, M.-L., Korppinen, E & Pollari, J. 2000. Arviointi oppimisen tukena. Helsinki: WSOY.
- Laine, K. 1999. Oppimisen ohjaaminen esi- ja alkuopetuksessa. Toim. K. Laine & J. Tähtinen. Turku: Painosalama.
- Leino, A.-L. & Leino, J. 1997. Opettaminen ammattina. Rauma: Kustannus Oy Tamara Press.
- Lehtinen, E. & Kuusinen, J. 2001. Kasvatuspsykologia. Helsinki: WSOY.
- Lyytikkä, T. 2009. Vt. Palotarkastaja, Keski-Suomen aluepelastuslaitos Keuruun paloasema. Haastattelu 18.3.2009.
- Martsola, R. & Mäkelä – Rönholm, M. 2006. Lapsilta kielletty kuinka suojella lasta mediatraumalta. Helsinki: Karisto.
- National Research Council. Miten opimme aivot, mieli, kokemus ja koulu. 2004. Toim. J. D., Bransford, A. L., Brown, R. R., Cocking, M. S., Donovan & J. W., Pellegrino. Helsinki: Werner Söderström.
- Turvaopas 2009a. Viitattu 16.2.2009. [Http://turvaopas.pelastustoimi.fi/suojelitseasi-ja-muita.html](http://turvaopas.pelastustoimi.fi/suojelitseasi-ja-muita.html)
- Pelastustoimi. 2009a. Viitattu 3.4.2009a. [Http://www.pelastustoimi.fi/toiminta_ja_talous/](http://www.pelastustoimi.fi/toiminta_ja_talous/)
- Pelastustoimi. 2009b. Viitattu 3.4.2009b. [Http://www.pelastustoimi.fi/toiminta_ja_talous/330813/](http://www.pelastustoimi.fi/toiminta_ja_talous/330813/)
- Pelastustoimi. 2009. Viitattu 30.3.2009c. [Http://www.pelastustoimi.fi/41299/](http://www.pelastustoimi.fi/41299/)
- Pelastustoimi. 2009. Viitattu 29.3.2009d. [Http://www.pelastustoimi.fi/neuvontapalvelu/2656?keyword=tehdaspalokunnat#firstHit](http://www.pelastustoimi.fi/neuvontapalvelu/2656?keyword=tehdaspalokunnat#firstHit)
- Pelastustoimi. 2009. Viitattu 1.4.2009e. [Http://www.pelastustoimi.fi/turvatietao/vaestonsuojelu/](http://www.pelastustoimi.fi/turvatietao/vaestonsuojelu/) sivu6!!!otap.
- Puolimatka, T. 2002. Opetuksen teoria. Konstruktiivismista realismiin. Vammala: Vammalan kirjapaino.
- Rauste-Von Wright, M. & von Wright, J. 2003. Oppiminen ja koulutus. 9. uud. p. Juva: WSOY.

- Ruohotie, P. 1998. Motivaatio, tahto ja oppiminen. Helsinki: Edita.
- Seppälä, J. 2004. Ensihoidon lainsäädäntö ja valvonta. Teoksessa Ensihoito-opas. Toim. M. Castren, J. Kurola, V. Lund & T. Silfast. Jyväskylä: Gummerus.
- Seppälä, J. 2004. Häätäkeskustoiminta. Teoksessa Ensihoito-opas. Toim. M. Castren, J. Kurola, V. Lund & T. Silfast. Jyväskylä: Gummerrus.
- Siljander, P. 2002. Systemaattinen johdatus kasvatustieteeseen. Keuruu: Otava.
- Sisäasiainministeriö 2009. Poliisitoimi. Viitattu 1.4.2009.
[Http://www.intermin.fi/intermin/home.nsf/pages/39D51C7C479B84C5C2257399003C8F4D?opendocument](http://www.intermin.fi/intermin/home.nsf/pages/39D51C7C479B84C5C2257399003C8F4D?opendocument)
- Stakes 2008. Mediakasvatus varhaiskasvatuksessa. Iisalmi: Painotalo Seiska.
- Vilkka, H. & Airaksinen, T. 2004. Toiminnallinen oppinäytetyö. Jyväskylä:Gummerrus.
- Tynjälä, P. 2000. Oppiminen tiedon rakentamisena. Konstruktivistisen oppimiskäsityksen perusteita. 3. uud. p. Tampere: Kirjayhtymä.
- Vuorinen, R. 1991. Persoonallisuus & minuus. 2. uud. p. Helsinki: WSOY.

LIITTEET

Liite 1. Opinnäytetyön yhteistyösopimus.

JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyöryhmä

1/3

OPINNÄYTETYÖN YHTEISTYÖSOPIMUS / LUPA-ANOMUS

Olemme Jyväskylän ammattikorkeakoulun hyvinvointiyksikön opiskelijoita. Pyydämme lupaa toteuttaa opinnäytetyötämme yhteisössänne.

Opinnäytetyön aihe/nimi

Digitaalinen esittely-, opetus ja ohjauskansio Keuruun pelastuslaitokselle.

Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet

Sähköinen koulutus, valistus ja ohjauskansio

Opinnäytetyön arvioitu valmistumisaikankohta

8.5.2009

Opinnäytetyön tekijät sitoutuvat

Opinnäytetyön suunnitelma on hyväksytty

Ohjaava opettaja

Paalanen Kaisu, Palovaara Marjo

Opinnäytetyön yhteistyötaho

Hyväksyn opinnäytetyön tekemisen yhteisössämme ja sitoudumme
(esim. ohjaamaan opinnäytetyön tekijää, avustamaan materiaalikuluissa)

Opinnäytetyön tekijät velvoitetaan (esim. raportoimaan yhteistyötaholle)

En hyväksy opinnäytetyön tekemistä yhteisössämme, miksi

Tarvitaanko muita lupa-anomuksia ei kyllä, mitä

JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyöryhmä

2/2

Paikka ja aika 23/4.2009

Teemu Tuomas Luukkainen
Yhteistyötaho

Kaisu Paalonen
Ohjaava opettaja
KAISU PAALONEN

Paikka ja aika 20/04.2009

Petri Huikkonen
Opinnäytetyön tekijä

Jouni Kujala
Opinnäytetyön tekijä

Yhteystiedot

PETRI Huikkonen
0400-675 812
D6454 @ Jamk.fi

Yhteystiedot

Jouni Kujala
050-4145380
D7950 @ Jamk.fi

Heini Raaska
opinnäytetyön tekijä

Yhteystiedot

Raaska Heini
040 745 7580
D2436 e jamk.fi

